

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: MUDr. H. P.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2021, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2021, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované, citovanému v záhlaví, kterým žalovaná změnila své rozhodnutí ze dne 11. 8. 2020, č. j. X, jímž žalobkyni přiznala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 12. 9. 2018 tak, že jí ho přiznala od 7. 8. 2019.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala nesprávné stanovení vzniku invalidity, kterou žalovaná měla uznat od zjištění těžkého postižení pravého kyčelního kloubu v lednu 2018 a ne až od září 2018. Žalovaná nesprávně stanovila i stupeň invalidity. Žalobkyně má těžkou revmatoidní artritidu a těžké depresivní suicidální stavy, každodenní imobilitu, zpomalení ve všech oblastech, těžké postižení pravého kyčelního kloubu, revmatické příznaky Reynaudova syndromu, astma, závažnou arytmií, migrény, trpí poruchami spánku. Žalobkyně měla

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

opakované kolapsy s bezvědomím a pády. Žalobkyně má přísný dietní režim. Po onemocnění covid-19 se její potíže ještě zhoršily. Žalobkyně měla těžkou rodinnou situaci, náročnou péči o dvě děti a neměla čas a peníze na vyšetření, poplatky a náklady související s lékařskou péčí. Žalobkyně není schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost od roku 2011. Žalobkyně nesouhlasila ani s výší invalidního důchodu z důvodu péče o děti s tím, že tuto otázku dořeší zřejmě ve správním řízení. Žalobkyně namítala dlouhodobou nečinnost žalované ve správním řízení.

3. Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí a navrhla jako důkaz posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“ nebo „posudková komise“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“)
4. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 14. 4. 2021.
5. Ze **správního spisu** soud zjistil, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc (dále jen „OSSZ“) ze dne 2. 6. 2020 je žalobkyně od 9. 3. 2020 trvale invalidní v prvním stupni, protože pokles její pracovní schopnosti činil 45 %.
6. Z **napadeného rozhodnutí** soud zjistil, že posudkový lékař žalované v námitkovém řízení stanovil, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni od 12. 9. 2018, kdy byla zjištěna pokročilá postdysplastická koxartróza s funkčním omezením a stabilizovaný stav byl udržován pouze dlouhodobou řízenou rehabilitací. Proto nelze uznat žalobkyni invalidní od roku 2011. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odpovídá kapitole XIII oddílu A položce 1b přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), a poklesu pracovní schopnosti o 35 % (z rozmezí 20 – 35 %). Posudkový lékař navýšil tuto míru poklesu pracovní schopnosti o dalších 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity z důvodu psychického postižení, značné somatizaci při anxiózně depresivním syndromu a posttraumatické stresové poruše. Žalobkyni nelze hodnotit podle jiné položky přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, protože žalobkyně nemá poruchu imunity, astma je kontrolované léčbou a bez poruchy ventilace a dopadu na pracovní schopnost. U žalobkyně nejsou postiženy nervy, nejsou těžké parézy, těžké atrofie, těžké poruchy hybnosti, poruchy svěračů a trvalé těžké kořenové projevy. Žalobkyně je schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti v podstatně menším rozsahu a intenzitě.
7. V souzené věci si krajský soud vyžádal od PK MPSV v Ostravě **posudek** ve věci invalidity žalobkyně a ten byl vypracován dne 29. 9. 2021. Podle tohoto posudku šlo u žalobkyně o invaliditu prvního stupně od 5. 2. 2018, kdy byla objektivizována koxartróza I. dx II. – III. stupně s funkčním omezením vyšetřením ortopeda ve Fakultní nemocnici Olomouc, včetně rentgenu a magnetické rezonance. Posudková komise se ztotožnila se závěry OSSZ i lékaře žalované v námitkovém řízení, pouze změnila datum vzniku invalidity.

8. Posudková komise poukázala na to, že revmatologické vyšetření bylo uzavřeno jako difuzní fibromyalgie. Bylo doporučeno pokračovat v konzervativní terapii (rehabilitace, farmakoterapie a lázeňská léčba). Zjištění odpovídají i ortopedickým vyšetřením v téže nemocnici 12. 9. 2018 a 25. 6. 2018.
9. Alergologem, imunologem opakovaně od listopadu 2019 uváděná seronegativní revmatoidní artritida, vysoká FW a pozitivita revmatoidního faktoru, destrukce chrupavek, těžká deformita a imobilita v roce 2017 neodpovídají objektivním zjištěním na III. interní klinice Fakultní nemocnice Olomouc, zobrazovacím metodám skeletu, laboratorním nálezům, neurologickým nálezům, ale i vyšetřením na vlastním alergologickém pracovišti provedeným opakovaně od roku 2018.
10. Posudková komise zvolila horní hranici rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti s ohledem na další postižení pohybového aparátu, fibromyalgický syndrom, možnost kořenového projevu L5 vpravo, avšak jinak s neurologickým nálezem, který neodůvodňuje hodnocení podle kapitoly XIII oddílu E položky 1d vyhlášky o posuzování invalidity, protože nejsou těžce postiženy nervy, nejsou těžké parézy, těžké atrofie, těžké poruchy hybnosti, poruchy svěračů a trvalé těžké kořenové projevy. K navýšení horní hranice poklesu pracovní schopnosti o 10 % došlo vzhledem k psychickému stavu žalobkyně, značné somatizaci při anxiózně depresivním syndromu a posttraumatické stresové poruše.
11. Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Posudkové komise jsou oprávněny posuzovat pokles pracovní schopnosti a vyslovovat posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Hlavním obsahem činnosti posudkového orgánu je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí také znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné znalosti z oboru posudkového lékařství, na nichž především posouzení invalidity závisí.
13. Soud učinil skutková zjištění z výše citovaných důkazů, zejména posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 29. 9. 2021, který byl rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu.
14. Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). V tomto řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí MPSV v Ostravě dne 29. 9. 2021. Krajský soud nezpochybnul závěr posudku Posudkové komise MPSV v Ostravě pro jeho přesvědčivě, vyčerpávající a jednoznačné odůvodnění a pro své rozhodnutí tento závěr posudku převzal. Proti posudku žalobkyně ani žalovaná nevznesly žádné námitky.

15. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
16. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
17. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
18. Podle § 2 odst. 3 poslední věta téže vyhlášky *za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
19. Jestliže u žalobkyně bylo prokázáno, že k datu napadeného rozhodnutí docházelo k poklesu její pracovní schopnosti o 45 %, je nutno žalobkyni k datu napadeného rozhodnutí považovat za invalidní v prvním stupni, a to od 5. 2. 2018, jak je uvedeno v posudku PK MPSV v Ostravě.
20. Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán skutečný stav věci. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobkyně byla invalidní v prvním stupni, a to ode dne 5. 2. 2018.
21. Vzhledem k procesní situaci se soud podrobně nevyjadřuje k ostatním žalobním námitkám, pouze nad rámec rozhodnutí konstatuje, že vydání rozhodnutí po uplynutí devadesátidenní lhůty nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Při nečinnosti správního orgánu se účastník řízení může domáhat ochrany proti nečinnosti podle § 80 a násl. správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). K námitce ke zhodnocení doby péče o děti soud poukazuje na to, že při jednání soudu 14. 10. 2021 zástupce žalované Ing. T. S. uvedl, že žalobkyně byla opakovaně poučena o potřebě podání návrhu na zhodnocení doby péče o děti či osobu závislou, ale dosud tak neučinila. K sepsání návrhu u Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc může udělit plnou moc i jiné osobě. Na základě zhodnocení doby péče lze zpětně invalidní důchod přepočítat (zvýšit).
22. Úspěšná žalobkyně náhradu nákladů řízení nežádala a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 14. října 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.